

ORJUNA

NACIONALISTIČNI ORGAN.

NAROČNINA: za Jugoslavijo: za tri mesece 12— Din.; za celo leto 48— Din.; za inozemstvo je dodati poštnino. Oglasi po ceniku. — Posamezna številka stane 1 Din.

IZHAJA VSAKO NEDELJO!

REDAKCIJA IN ADMINISTRACIJA: Arena Narod. doma. Rokopisi se ne vračajo. — Anonimni dopisi se ne sprejemajo. POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI!

POZOR!

Več otroških vozičkov, kolesa z gomo se poceni prodajo že od Din 250.—. Ljubljana, Zvonarska ulica številka 1.

Zahtevajte po vseh restavracijah in kavarnah prvovrstna specijalna vina v steklenicah trvdke GJURO VALJAK, Maribor, Grajska klet.

Perilo, kravate ter razno modno in galanterijsko blago najsolidneje pri JAKOB LAH, Maribor. Glavni trg številka 2.

GOSPODINJE!

Ali zahtevate pri trgovcu, kjer se strežete, vedno testenine »PEKATETE«. Ako ne, prosimo, storite to vedno!

Prvorazredni moderni brzopisalni stroj »STOEWER«. Zastopstvo Ljubljana, Šelenburškova ulica 6/1.

Litografično črnilo.

THE REX CO., Ljubljana.

Naši listi. Nacionalisti! Čitajte in širite naša glasila: »POBEDA«, Split; »ZAGREBAČKA ORJUNA«, Zagreb; »VIDOVAN«, Novi Sad; »SOČA«, Sibenik; »BUDUČNOST«, Osijek; »ŠUMADIJSKA ORJUNA«, Kragujevac.

Ing. dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjen stavbeni inženir in mestni stavbenik

Ljubljana, Mirje št. 11.

Izvršuje in projektira vsakovrstne visoke zgradbe, vodne zgradbe, železobetonske stavbe itd.

Čaša je prepolna!

Jugoslovanski nacionalistični pokret je zdrava reakcija na boleznin brezkrvnost naše družbe. Mi smo vedno povdarjali, da je ta brezkrvnost in da so te bolezni, ki ogrožajo nadaljni razvoj našega naroda, tako akutne in strašne, da bo treba v roku vzeti nož in brezobzirno izrezati gnilobo. Le na ta način nam bo mogoče ozdraviti narodni organizem, da bo postal zmožen krepkega razvoja.

Da smo imeli prav nam jasno pričajo dogodki in razkritja, ki zadnje dni razburjajo vse, ki še čutijo za našo državo. Tudi največji optimisti priznavajo, da smo zabredli v družabno in državno krizo, iz katere pa ne vedo izhoda. Brezkrvnost je že zajela tudi najboljše. Gnoloba se širi in preti uničiti življenje narodnega organizma.

Vekovni neprijatelj naše komaj priborjene svobode, tuji agenti, voluni, špekulanti in narodni izdajalci so zavladali javnemu mnenju, ki ga javno ali tajno sistematično zastropirajo. Spočetka je bilo njihovo delovanje tajno, danes pa vrše svoje zločinstvo brez strahu javno, ker zanje kakor vse kaže ne obstajajo kazenski zakoni, dočim državna oblast preganja in zapira tiste, ki hočejo onemogočiti in preprečiti njihove temne naklepe. Državna oblast jim je pripomogla, da so postali gospodarji države, ki jo hote trajno v propast. Izkazalo se je, da so odgovorni faktorji napram njim brez moči, ker so tem faktorjem edino merodajne le strankarske koristi.

Korošcu, Radiću, zagrebškimi in madžarskimi volunom, Hanaovcem in bivšim avstro-madžarskimi oficirjem je takorekoč dovoljeno veleizdajstvo. Eni nas javno, drugi tajno

prodajajo največjim sovragom našega naroda. Ti podkupljenci in koristolovci odkrito in javno blatijo vse dragocenosti, ki so bile priborjene s krvjo naših najboljših v dobi, ko so oni prepevali in pesnili himne krvnikom našega naroda.

Kako se je moglo dopustiti, da je prišlo do vsega tega?

Kdo nosi velik del krivde za vse te strašne prilike?

Največjo krivdo nosijo oni, ki niso hoteli to pekleno delo v kalji zadušiti, ampak so pustili, da se svobodno razvija. Krivdo nosijo oni »državobranitelji«, ki dajejo koncesije in trgujejo na račun ideje edinstva. Krivi so tisti, ki se pogajajo z narodnimi izdajalci in jih priznavajo za legalne zastopnike hrvatskega naroda in ki puste, da Korošec s svojo avstrijskantsko druhaljo igra v Beogradu svojo dvolično vlogo. Krivdo za vse to nosijo oni, ki še danes, ko je kriza priklopela do vrhunca, ne vedo kaj naj naredi, ker ne mislijo na državo, ampak na svoj strankarski interes.

Oni nočejo uvideti, da je veleizdajalec in podli sramotilec kraljice, Radč, postal opasnost za državo in da ga je treba enkrat za vselej pozvati na odgovor — nego razpravljajo o tem, ali bo aretacija Radića stranki v korist ali v zgubo. To je zločin, gospoda! To je indirektno rušenje države!

Kadar v Ljubljani, Mariboru, Zagrebu itd. zapirajo naše člane,

tedaj se ne pomišlja dolgo, kajti oni so krivi, da ljubijo našo zasramovano in opljuvano »Jugovino«.

Lukani, Kerševani, Čimiči, Urbanyiji v imenu vlade z lepa ali pa s silo zatirajo unitaristično jugoslovensko idejo. Ubijajo delovanje onih, ki se še niso potopili v strašnih valovih nemorale in korupcije, nego visoko dvigajo prapor bratske enakopravnosti in edinstva, ki je bilo našim herojem čaša, iz katere so pili moč, pogum za pot na Kalvarijo. Vsled vsega tega se čutimo proste vsakih predsodkov in ni treba čuditi se nobenim sedanjim ali bodočim iznenadenjem, ker kdor se je veter, mora da žanje vihar.

Ne, dovolj je vsega tega. Preveč je gnolobe in smrada. Narodni organizem ne more več tega prenesti in zgublja svežost, mladost in polet.

Zadnji čas je, da obračunamo s trgovci naše države, z ubijalci naše narodne sreče. Treba je iztrebiti vse, kar nas okužuje, vse kar zavira naš normalni nacionalni razvoj. Val svežosti mora preleteti našo Nacijo, duhovi, ki klonijo se morajo dvigniti. Izdajalcem, tujim plačancem, špijonom ni mesta med nami. Za njih so ječe in vislice. Ko bodo zginili, tedaj šele se bo osvežilo ozračje. Osvoboditi se moramo za vsako ceno te strašne, pogubonone more.

Ako je zato potreba viharja, — naj bo, ali vzdih se mora očistiti. Naj bo borba, — strašna in krvava, ali ona se mora izbojevati edino v duhu iskrenega edinstva in jugoslovenstva za notranjo osvoboditev našega Naroda.

Orjuna, na okup! Zadnji čas je! Čaša je prekipela!

Orjuna v Bolgariji.

Naše delo rodi vedno lepše sardove in naša misel postaja rešiteljica Jugoslovenstva. Dasi še mlad, je naš pokret že dosegel uspehe, kakršnih najboljši naši delavci in politiki stoletja niso mogli doseči. K našim največjim uspehom pa moramo vsekakor prišteti najnovejšega — Orjuna je prestopila meje Slovencev, Hrvatov in Srbov ter ponela našo idejo integralnega jugoslovenstva še k četrtemu našemu plemenu, k Bolgarom!

Koliko najboljših naših mož se je zaman trudilo, pridobiti tudi brate

Bolgare za narodno edinstvo Južnih Slovanov, ki nai bi se pretopili v enoten jugoslovanski narod toda zaman. Strankariji so prepad med nami in Bolgari le še bolj poolobili, mesto da bi ga premostili. Tri krvave bratomorne vojne so bili Bolgari proti nam in še danes jih je veliko, ki komaj čakajo, da bi nam zasadili nož v prsa. Naša ideja pa je močnejša kakor vse tradicije, kakor vsi krvavi spomini in ta ideja je naša v srcih poštenih Bolgarov te dni sljajen odziv — sklenili so ustanoviti Orjuno tudi v Bolgariji.

Iz Sofije je dobila naša novosadska organizacija te dni prošnjo od tamkajšnjih jugoslovensko orijentiranih Bolgarov, naj jim pošlje pravila in navodila, ker hočejo osnovati v Sofiji Orjuno, na to pa razširiti našo organizacijo po vsej Bolgariji. Bolgari popolnoma osvajajo našo edinstveno misel in Orjuna v Bolgariji se bo borila za iste vzvišene cilje kakor se bori v naši državi. Učila bo Bolgare, da so tudi oni Jugosloveni in da je tudi njihovo mesto v velikem ujedinjenem jugoslovenskem narodu. Pripravljala bo

Autogaraža AUTODELAVNICA

A. Thaler
LJUBLJANA
GLINCE 37.

Ako kašljate je edino sredstvo proti prehlajenju

PEKTO
kateri sigurno pomaga
„ADRIJA“
drogerija in foto-manufaktura
B. Čvančara, Ljubljana.

A. & E. Skaberne
Ljubljana
MANUFAKTURA
in
MODA
Na debelo in drobno.

Parfums - Driay - Paris
Ing. V. NIKOLIC
Kraljevski dvorski liferant
LJUBLJANA - MOSTE
Telefon št. 562.

MANUFAKTURNA VELETRGOVINA
HEDŽET & KORITNIK

LJUBLJANA, Franciškanska ulica številka 6.

BRZOJAVI: HEDŽET.

TELEFON ŠTEV. 75.

LJUBLJANA, Mesni trg 5

O. BERNATOVIC

KONFEKCIJSKA TRGOVINA

teren za tisti veliki dan, ko bomo razvili naše prapore od Triglava do Carigrada...

Orjuna stopa torej preko onih mej, ki so doslej vedno pomenjale sovražno fronto...

Dopisi.

Sodražica, Dne 2. julija t. l. se je vršila pri okr. sodišču v Kočevju, končna obravnava župana Lovrenčiča...

dve drugi glavni točki v dotičnem spisu ni inkriminiral med temi tudi točko, da je samolastno v svojo korist korigiral obč. sejni zapisnik.

Pozivljamo Pokrajinsko vlado, da izvaja iz te obsodbe konsekvence, Orjuna bode to zadevo skrbno zasledovala.

Konjice. O ti Rozegar-jankar! V poslednjem času političnega delovanja germanofilskega poslanca Schauerja se je začelo sanjati tudi konjiškimi mogotcem - Germanom.

Pravijo pa, da še pride večje število »Rosegarjankerlov« v Konjice, ker ima gospod papa baje iste težnje kot njegov zet W.

Nimata pa gospoda tako odprtilih rokic za svoj »germanski« kamin, ki se svojimi umazanimi sajmi in smradom osrečuje konjiški trg in

pravijo, da to dopuščata zgolj iz ozirov, ker so Konjice slovenske. — Ja, ja, da bje bi Konjice nemške, zlato mrežico ali sito, nikdar sito, pritrjeno bi bilo na njih kamnu in vijolčnat parfum bi trosili okoli bogate tovarne — le nemškim sosedem.

Politična oblast, kje je pritožba, vložena napram nehygieničnim nedostatom neprijateljskega velepodjetja tovarne? —

I. Kapitel.

Kronika.

Nemška predrznost in nesramnost. V sobotni seji narodne skupščine je odgovoril notranji minister Vujičić na interpelacijo nemškega poslanca dr. Hansa Moserja...

onim, ki ga niso upravičeni nositi in ki še niso stari 30 let. Če bi g. Moserja ne štela imuniteta in če ne bi bil govoril teh besed v parlamentu...

POGUMNOST HANAOVCEV.

V torek, 10. julija ob 1/2 2. uri popoldne se je mudil v veliki kavarni na Jelačičevem trgu v Zagrebu član upravnega odbora Orjune iz Celja...

nam potrebno, da izve javnost kako ljudje se zbirajo v tej družbi. Značilno za kvaliteto teh ljudi, da si upajo napadati mirne pasante le tedaj, če so v dvaisetratni premoči.

Za ponovno vzpostavitev Tegethoffovega spomenika v Mariboru se zopet zavzemajo nekateri tamkajšnji gospodje, toda ne morda Nemci — ampak Slovenci Zagrebški »Der Morgen« poroča, da si je tudi »Studijska knjižnica« postavila za cilj vzpostavitev tega ob osvobojenju odstranjenega spomenika avstrijskega admirala.

Modrost. Svoječasno smo pisali trgovcu I. N. Šoštaricu v Mariboru ter ga opozorili na usnarja Oschlagga, ki ima lokal v njegovi hiši in ki je zagrizen nemškutar ter član nemških društev.

Na naslov restavraterja na mariborskem glavnem kolodvoru. Švabčarjenje in izzivanje ob naših severni meji presega že vse meje. Evo vam zopet kolodvorske restavracije! Kljub temu, da je bil gošpod restavratier že ponovno opo-

BEN ABEBA:

Dvajset let pozneje.

(Pravljica.) (Dalje.)

V svojih davnih mladih letih sem bil pesnik, objavljati sem svoje pesmi v raznih slovenskih listih, pisal sem tudi prozo, sličice, škece, povesti, novele itd. in imam torej vsaj kolikor toliko daru za opisovanje...

Nobenó uho ni slišalo, nobeno oko ni videlo blaženosti obljubljene v tej pesmi zato sem se tako zamaknil vanjo, da sem pozabil na glad in na žejo in na čas. Kakor vsake pesmi, tako je tudi ta bilo zadnje konec. Še enkrat je vzplamtela do neba presladka melodija:

»Vse stvari ga zdaj častite, ustvaritelja Korošca...«, potem pa je pesem hipoma utihnila, utihnilo pa je tudi ihtenje blaženih. Noč... Mojk...

Tedaj mi je nekaj hladnega pogladilo čelo; odprl sem oči in na

svoje veliko začudenje opazil da sem sam, da ležim vznak na kupu smeti v razpadlem kozolcu, poleg mene pa stoji pes in me obližuje. Skušal sem vstati, toda šlo je težko; udi so mi bili kakor svinčeni.

»Kaj se je zgodilo z menoj?« Možgani so bili topli, mrtvi. S težavo sem pričel misliti. »Kako sem prišel sem? Kje sem? Kaj delam?« Polagoma se mi je pričel vračati spomin. Spomnil sem se na sprehod v okoliško vas, na ono tajinstveno ploskanje, na grbavega Orja, na Žebota in njegovo povelje nai me ubijelo in na to, da sem se onesvestil radi krščanskih udarcev krščanskih slovenskih avtonomnih zborovalcev. Spomnil sem se tudi na rajsko pesem o slovenski avtonomiji in takoj mi je bilo jasno, da sem čul to pesem samo v nezavestnih sanjah. Začudil pa sem se, kako je mogoče, da je skedeni med tem časom, ko sem ležal v nezavesti, tako strašno razpadel, da je segnila nad menoj slamnata streha, da je groblje krog mene obrasla trava.

»Najbrže še nisem prav pri zavesti!« sem si mislil ter pogledal proti nebu da ugotovim, koliko je ura. Moralo je biti še jako zgodaj, kajti tam dol izza Slovenskih goric so se svetilkali komaj prvi solčni žarki.

»Ves večer in vso noč sem ležal v nezavesti,« sem si mislil, čudil pa sem se, da nisem občutil nikakih bolečin v glavi in da tudi o krvi in ranah ni bilo nikjer sledu.

Prekoračil sem kup kamenja, obraščenege s koprivami in dospel na cesto. Krenil sem proti mestu in premišljeval, kako se opravičim ženi. Če bi ji povedal resnico, bi se preveč prestrašila če ne najdem pravega izgovora, bo pa mislila, da sem skočil čez ojnice. Kaj pa pomeni, če postane žena ljubosumna in to še tako »upravičeno« ljubosumna, tega pač ni treba posebej razlagati. Po daljšem premišljevanju sem skoval primeren zagovor, katerega pa tu ne izdam, ker ga mislim poprej še patentirati, ker si obetam od nje še velikih dohodkov. Vsi dobri zakonski možje se bodo še topli za moj patentiran zagovor ter mi za kratek recept zdravila proti ženski ljubosumnosti odštevali težke stotake in tisočake. V vselem premišljevanju, koliko mi prinese ta nova iznajdba, sem dospel do mesta, ki je še spalo. Krenil sem v prvo ulico in se silno začudil. Bila je vsa drugačna kakor prejšnji dan. Mesto malih in nepravilno zidanih hiš so se na obeh straneh vrstile same palače.

»Sem li zblaznel ali še vedno sanjam? To naj bi bila Koroška cesta?« Pogledal sem na napis in se še bolj začudil. Na ulični tabli je bilo zapisano »Zebotova cesta«. Ves preplašen in zbeigan sem krenil dalje ter dospel do velikega trga, nekdanjega Glavnega trga, ki pa je imel tudi novo ime »Korošček trg«. Tattenbachova ulica se je imenovala »Golčeva ulica«, Gosposka »Veselnjakova ulica« itd., vse ulice, ceste in trgi so bili prekrščeni po samih klerikalnih veljakah. »Kaj se je mar izvršila tekem noči revolucija?«

Ves zbeigan od vseh teh neštetihih zagonetk sem prispel do svojega stanovanja. Hiša je bila še ista kakor prejšnjega dne samo nekoliko postarala se je. Krenil sem v vežo in po stopnicah do stanovanja ter pozvonil. Odprlo mi je brhko mlado dekle, me premerilo od nog do glave ter zadirčno odgovorilo: »Gospod minister še niso vstali, pridite pozneje!«

»Kateri gospod minister?« sem se začudil.

»Kaj ne prihajate h gospodu ministru?« je vprašalo dekle začudeno.

»Ne gospodična, jaz prihajam domov. Kje je moja žena in — in kje je Mici, naša služkinja?«

Dekle se je zakrohotalo.

»Kakšna vaša gospa; kakšna Mici?«

»Moja žena in služkinja, kje sta ti dve, to vas vprašam!«

Dekle se je razgotovilo.

»Veste, če ste pijani, pojdite kam drugam uganjati svoje neumnosti, ne uganjajte jih tu pri nas.«

»Obšlo me je strašno občutje.«

»Gospodična!« sem vzkliknil do smrti zbeigan, »kaj se je zgodilo z mojo ženo in z mojo hčerko? Včeraj popoldan sem odšel z doma in sedaj se vračam, toda povsod kamorkoli pogledam, je vse spremenjeno.«

Iz oči so mi privrele solze.

»Kdo pa ste?« me je vprašalo dekle, ki je postalo prijaznejše in sočutnejše.

Povedal sem ji svoje ime in da sem še včeraj tu stanoval, da je bila tu moja žena, hči, da je bil tu moj dom.

Ko je začula moje ime, je vztrepetala po vsem životu in se naglo trikrat prekrižala ter stopila korak nazaj. »Apage satanas!« je vzkliknila na to ter dodala: »Vrni se duh nesrečni, ki že dvajset let zaman iščeš večnega pokoja, vrni se v črno neblagoslovljeno zemljo in Bog naj ti bo milostljiv in sveti Anton Koroški, amen!« Po teh besedah je naglo zaloputnila vrata pred menoj in jih zaklenila in zapahnila.

Manufaktura - Moda - Konfekcija DRAGO SCHWAB LJUBLJANA, Dvorni trg šte. 3

Priporočamo za nakup pisarniških in šolskih potrebščin trvdko M. TIČAR Ljubljana, Šelenburgova ulica šte. 1 in Sv. Petra cesta.

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI je najmoderneje urejena in izvršuje vsa tiskarniška dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.

RNEL MATIKO VSEH ZNAMK ZA AVTOMOBILE IN KOLESA J. COREC LJUBLJANA - PALAČA LJ. KR. BAK

J. GROBELNIK MANUFAKTURA ENGROS in DETAIL LJUBLJANA MESTNI TRG ŠT. 22

KUVERTA

d. z o. z.
konfekcijska tvornica
LJUBLJANA, VOŽARSKI POT 1

TVORNICA KUVERT

IMA VEDNO V ZALOGI IN IZDELUJE

PO NAROČILU VSE VRSTE KUVERT

!! NA ŽELJO POŠLJEMO VZORCE !!

zoren potom časopisja, ni še vedno nič boljše. Radi tega mu svetujemo zadnjič, da napravi red med svojimi uslužbenci in namesti naše ljudi. Človeka kar srce zaboli, ko pride v našo severno metropolo ter pogleda malo natančneje v kolodvorsko restavracijo, kjer naravnost smrdi po samem švabčarjenju. Natakariji, oziroma natakariice morajo zahtevati v kuhinji vsako stvar v nemščini, če hočejo kaj dobiti za goste. Vse občevanje med nameščenci je nemško in nemško se pišejo vsi računi. Tudi uslužbenstvo samo je razen dveh treh častnih izjem tujega duha ter šikanira in zasmeljuje še onih par zavednih naših ljudi tako, da jim ni obstoja. To je skandal, katerega ne smemo več mirno trpeti. Mari misli ta gospoda da se nahaja kje v Gradcu ali Inomostu? Te dni me je slučaj zanesel tudi v kuhinjo te restavracije. Pozdravil in spregovoril sem seveda slovensko, toda odgovora nisem dobil, jeziki so se jim razvezali komaj, ko sem se poslužil blažene nemščine. Vso to nemškutarijo pa vzdržuje g. restavrator, ki ni ni naš državljan, ampak avstrijski. G. Sticker, napravite v vaši restavraciji red! Pri nas je dovolj zavednih ljudi in tudi sposobnih, ki nimajo samo zato kruha, ker jim ga odjedajo tujci. Mera našega potrpljenja se polni sicer počasi, toda prišel bo tudi dan, ko bo prekipevala in tedaj bo za take in enake ljudi samo še ena pot — proti Špilji. Pazili bomo odsej strogo na vašo restavracijo in na vaše uslužbence in beležili. To naj vam bo zadnji opomin! Orjunaš.

Lajtersperska pekarna razpošila še vedno samonemške dopise, na katerih je tudi tiskani tekst samonemški z nemško označbo firme in kraja: »Leitersberger Ziegelfabrik bei Marburg a./Drau; Fanz Derwuschek, Stadtbaumeister, Ringofenbesitzer in Leitersberg bei Marburg a./Drau«. Gospodu renegatu, ki se je nekoč v starih časih pisal Derwuschek in ne »Derwuschek« priporočamo, da vrže te tiskovine, čeprav si jih je komaj nedavno nabavil v svoj »Ringofen«, ker v naši državi ne poznamo nobenega »Leitersberga«, še manj pa »Marburga«. Če se pa g. »Derwuschek« ne more navaditi na naše tepo ime Maribor, bomo poskrbeli da bo čimprej izginil v resnični Marburg, ki se nahaja v Nemčiji in kjer bo svojo opeko lahko prodajal za milijarde ničvrednih nemških mark.

Gospod dr. Leskovar, ki je zastopal tudi poslanca Žebota na shodu v Kamnici pri Mariboru, je čutil potrebo lopniti tudi po Orjuni. Razlagal je ubogim zaslepljenecem, ki so ga poslušali, kaj vse so klerikalni poslanci že storili proti Orjuni in kaj vse so proti njej že dosegli. Imenitno! Nam je znano samo to, da so klerikalci že veliko poskušali proti Orjuni, da pa do danes še ničesar niso dosegli in ničesar ne bodo, pač pa bo Orjuna dosegla, da bodo v doglednem času šli v zasluženo pokoj in pozabljenje vsi klerikalni poslanci, dr. Leskovarju pa priporočamo, naj drugič poroča svojim ljudem raje o tistih smrdljivih praš-

čih, ki že tri leta leže v mariborski Mestni klavnici. Javnost zanima mnogo bolj ti prašiči kakor pa hujskanje proti Orjuni. Če misli g. dr. Leskovar, da bo z Orjuno zamašil ljudem nosove, da ne bodo več občutili smradu njegovih pokvarjenih prašičev, se jako moti. Kamnitski Orjunaši.

Rad čevčevski anathema hanaovcom. »Prezident« mirotvorne čevčevske seljačke republikanske hrvatske republike Stjepan Radić in njegovi sateliti so dali nezaupnico »hrvatski nacionalni omladini« udruženi v »Hanao«, kjer jih ni vprašala za dovojenje, če se sme organizirati ali ne. Naročeno je bilo vsem pravovernim radićevcem, da izstopijo iz te bande. Prvi je izvajal konsekvence dr. Horvat, ki je bil tudi član generalnega štaba. Radovedni smo, zakaj in za koga se bodo sedaj hanaši borili?

Radikalna nesreča s »Srnac«. Znanj analfabet Svetolik Sawitsch, glavni urednik »Balkana« je pričel nedavno organizirati posebno velikosrbsko zagrizeno šovinistično pretepaško bando, kateri je dal prikriveno ime »Srnac«. Ta »Srnac« je bela na raznih izletih »Ja sam mladi radikal, Pašić mi je ideal« itd. in radikalni so mislili, da je Svetolik res ustanovil to »Srnac« zato, da bo podpirala radikalno stranko. Te Svetolikovi farbariji so naselili tudi gotovi visoki vladni gospodje in pričeli na vse mogoče načine podpirati »srnaoce«. Iz beogradskega vojaškega skladišča so dobili celo azstoni na »posodo« vojaške hlače in čepice. Sedaj, ko si pa Svetolik misli, da je že nekako utrdil stališče »Srnac«, je pričel v »Balkanu« najprej prikrito potem pa vedno bolj očitno goniti radikalom in javna tajnost je, da organizira Svetolik »Srnac« zato, da bi tako ustanovil svojo posebno stranko, ker bi bil rad poslanec in minister, čeprav je analfabet. Radikalni so vsled tega razočarani, ker so podpirali ustanovitev nove stranke. Člani »Srnac«, radikalni ki so vstopili v to družbo misleč, da je radikalna, pa zopet izstopajo. Vse te separatistične organizacije so le sredstvo za doseg gotovih ciljev gotovih ljudi, le Orjuna stoji visoko nad vsemi, boreč se samo za ozdravljenje naših razmer in za boljšo bodočnost jugoslovenskega naroda in države. Mi edini ne poznamo ne oseb ne strank, ampak samo domovino; naša parola je: »Domovina nad vse!«

»Kakršen je kdo, tako sodi druge«, to je star pregovor in da je tudi resničen, to je dokazala mariborska »Straža« od predproše srede. Ta žalostni reptil napada namreč naša člana Radivoja Reharia in dr. Cazačura, češ, da ne hodita na deželo zato, da bi organizirala, ampak zato, da se — napijeta! Naši organizatorji še nikoli niso prišli pijani z dežele, neštetokrat pa smo že videli gospode od »Straže«, posebno Žebota, tako pijane vračati se s stankov in shodov, da sploh niso mogli stati pokonci, ampak so se morali voziti. Torej ker je to na-

pravna njihova praksa, sodijo tako tudi druge. Kar se pa tiče otročje trditve da na deželi sploh nič ne organiziramo, moramo »Straži« zapupati, da imamo v Mariborski oblasti danes že čez štirideset organizacij, v katerih se nahajajo tudi taki ljudje, ki so še nedavno bili stebri klerikalne stranke, so pa ravno radi pisave »Straže« postali Orjunaši. Mi smo z našim organiziranjem po deželi prav zadovoljni, ni pa prav gotovo »Straža«, kajti če bomo mi še dolgo tako zadovoljni z našim organizatoričnim delom po deželi, bo »Straža« kmalu dobila še hušje histerične napade kakor jih ima danes. Za »Stražo« bi bilo pač veliko bolje, če bi Orjuno sploh pustila na miru, kajti resnici na ljubo moramo priznati, da bi se naš pokret v Mariborski oblasti nikoli ne bil tako razširil kakor se je, če bi nie ne bilo. Ravno njeni izpadi proti nam so nam napravili najboljše rekiamo. Zato se gospod »Straži« toplo priporočamo še v nadaljino naklonjenost. Čimboli bo pisala proti nam, tembolj se bomo širili. Ko bomo dosegli svoje cilje bomo med one, ki so nam jih pomagali ustvariti morali vsteti v prvi vrsti tudi »Stražo«. Bog živi!

Hackenkrenzlerski kurz je nastopil v kavarni »Rotovž« v Mariboru, odkar se je povrnil nadebudni lastnikov sin s »študij« iz Nemške Avstrije, ki mu pa ne gredo bogve kako izpod rok. Loyalnost mogoče celo je navidezna, lastnika te kavarne je privabila vanjo tudi slovenske goste in tudi nekatera narodna društva so imela, oziroma imajo še tam svoje seje. Odkar pa se je vrnil omenjeni študent, so nastopile v kavarni hackenkrenzlerske manire. Slovenščina, ki je bila poprej pri postrežbi še kolikortoliko upoštevana, je naenkrat na njegovo komando popolnoma izginila. Krog njega se zbira čudna družba, ki tuli v tevtunščini in ogroža celo telesno varnost gostov. Sploh ima to germansko fanté prvo besedo v kavarni. V nedežo so bili celo domačini primorani podučiti tega gospodiča, da je njegovo obnašanje presurovo, kar pa je kvitiral z napadom na lastno sestro in jo udaril po sencu tako hudo, da se je zgrudila na tla in dobila močne krče. Moral je priti zdravnik, da jo je spravil k zavesti. Opozarjamo g. lastnika, da odstrani iz kavarne svojega famoznega hackenkrenzlerskega sina, sicer ne prevzamemo nobene odgovornosti, za kake eventualne dogodke, ki bi jih povzročili neodgovorni ljudje. Hackenkrenzlerskih metod v jugoslovenskem Mariboru ne bomo trpeli najmanj pa še od obrtnikov.

Kdo to dovoljuje? Zadnjič smo čitali v ljubljanskih dnevnikih, da je bil na Jesenicah okraden ljubljanski potnik Gottlieb. Ker pa mi tega gospoda nismo poznali, smo se za njegovo bolj interesirali in pri tem dognali prav čedne stvari. Ta Gottlieb namreč ni nikak ljubljčan, ampak čisto navaden dunajski židov, ki je prišel k nam, da se nabere naših dinarjev, katere potem po-

šilja v lačno Avstrijo. Ima namreč ta mož v Ulici na pasji brod nekako tovarno za izdelovanje kravat. Našel se je namreč nek žalosten jugoslovanski državljan po imenu Grabiec za katerega se bodemo seveda tudi še natančneje interesirali, ki je dal temu židu svoje ime za izvrševanje obrti. Seveda ta ljud ni prišel sam, ampak je prilekel seboj še svojo sestro in pa neko Švabico kot »poslovodkinjo«. Kolikor nam je znano, je pred nedavnim časom izšla ministrska naredba, da se mora vse tuice, ki se nahajajo na našem ozemlju, perlustrirati in take, ki nimajo pravice do bivanja na našem teritoriju se pošlje preko Špilja v njih obljubljeni deželo. Vprašamo torej našo policijo, ali jej je znano, da se nahaja Gottlieb že deli časa v Ljubljani? Je-li res neobhodno potrebno, da ima g. Grabiec za potnika dunajskega židova? Kaj se ne dobi dovolj sposobnih potnikov jugoslovenskih državljanov? Ali ima gori omenjena Dunajčanka dovoljenje za bivanje v naši državi? Zakaj se take ljudi pardona, da odjedajo našim državljanom kruh in stanovanje? Kolikor nam je poznano, se nahaja v Celju, Slovenjem gradcu, Ljubljani in drugod dovolj solidnih slovenskih izdelovalnic kravat, ki naj se tudi za ta slučaj v lastnem interesu zanimajo in skrbje, da jim ne bo nadležni tuice odjedal zaslužka. Od pristojne oblasti pa pričakujemo, da se za stvar pobriga in pošlje židova in njegove ljudi tja, odkoder so prišli! Čemu trpeti, da bo naša Ljubljana zavetišče vseh mogočih sumljivih tujih elementov. Napravite red! Stvar obdržimo v evidenci.

Nesreča, Pohrtvovalnega člana naše mariborske Orjune, pekovskega mojstra Josipa Misleja je zadela predzadnji ponedeljek huda nesreča. Ko se je vozil na kolesu na Tezno, ga je odzadel po šoferjevi neprevидnosti zadel nek avtomobil in vrgl se tako silo na tla, da je dobil hude rane na glavi, ki pa niso nevarne in že zopet lahko hodi. Bratu Misleju izrekamo svoje sožalje ter mu želimo da bi kmalu zopet popolnoma ozdravil.

Marenberški Nemci se sedaj čutilo varne, ker so zaročili gđč. Erno Lukazovo z nemškim poslancem Franzem Schauerjem, mi pa jim sporočamo, da jih tisoč Schauerjev ne bo branilo pred našo železno roko. Če se kmalu ne bodo skesali svojih pangermanskih iredentističnih grehov in prestali s svojo prenapeto zagrizenostjo.

Celje, V številki 155. »Napreja« se neki izvolsjeni »neproletarec« tako neumno izraža o Sokolstvu in Orjuni, da moramo to z ozirom na naše delavstvo katero si »modri« pisec kartako lasti, ovreci. Internacijonalec, ki spoštuje vse, samo naše nadstrankarske ideje ne, nam Orjunašem in Sokolom ne more predpisavati, kaj smemo ali ne smemo. Izjavljamo pa, Orjuna še nikjer ni napadla nobenega delavca, če je pa slučajno kakšen »nemčur« pri izzivanju dobil zasluženo plačilo, si je sam kriv.

Prepripčan nai bo veliki proletarec, da bodemo mi delavci Orjunaši, ki res z rokami delamo (in ne kot dopisnik »Napreja«) agitrali od moža do moža za našo idejo, ker le v tej pričakujemo zboljšanja razmer. Delavci! Če ste samostojno misleči, če uvidite, da bi moral v naši državi vse službe in delo opravljati v prvi vrsti naš človek, in le če kaj ostaja, tuice pridite in okrepite naše vrste!

Zivela Orjuna! Zivela naša Jugoslavija!

Nemčurli iz Dravske doline so še vedno tako zagrizeni naši sovražniki, da nečelo niti svojih otrok pošiljati v domače ljudske šole, ampak jih takoj v šestem letu starosti pošljejo v Gradec, kjer se vzgajajo za »lojalne« jugoslovenske državljane. Državna oblast bi storila pač najbolje, če bi pošiljanje ljudskošolskih otrok v inozemske šole, smatrala za nepošiljanje v šolo in starše kaznovala. Mi bomo zbrali imena vseh teh »nadebudnih«, ki se šolajo v Avstriji ter svoječasno, ko bo prišel naš čas poskrbeli, da bodo za vedno izginili tja, kjer jih vzgajajo.

Zveza Industrijalcev na slovenskem ozemlju.

Dne 27. maja je bilo v našem časopisu priobčen članek na Zvezo industrijcev glede odpovedi uradništva pri tvrdki »Indus« d. d. Ker se do danes še ničesar ni ukrenilo, ponovno in zadnjič opominjamo, da se naj izvrši imenovana redukcija najpov pri tujcih. Gospod dr. Megler naj se pa vzame na znanje, da v bodoče v lepšem in koreknejšem tonu postopa z uradništvom in delavstvom, sicer se bo mera potrpežljivosti prenapolnila — in struna mora počiti!

Dan na dan se množijo pritožbe zoper njegovo paševanje in v izven tovarne. Vsaj kot predsednik Jug. Orlovske Zveze bi moral postopati s svojimi uslužbenci kot kristjan, ne pa kot tiran. Gradiva o njem in njegovem delovanju imamo dosti.

Naš pokret.

Mestni organizacijam v Sloveniji. Ker pri oblastnem odboru žal ne vemo ničesar o onih velikih podporah, katere nam po natočevanju nasprotnikov dajejo razni politični faktorji moramo stremeti za tem, da z lastnimi močmi zberemo organizacijski fond, brez katerega ni mogoče uspešno propagandno delo. V prepričanju, da ima naša ideja tudi izven naše organizacije mnogo soimšljenikov in prijateljev odložili smo se, da pritegnemo tudi te, če že ne k aktivnemu sodelovanju, pa vsaj k materijalnemu podpiranju našega pokreta. V ta namen bo izdal oblastni odbor kamne v obliki diplom po 100, 500 in 1000 Dinarjev. Diplome bodo v kratkem času dotiskane in za to pozivamo vse mestne Orjune da začno takoj z najintenzivnejšo propagando med imovitejšimi člani in prijatelji našega gibanja. Denar, ki se vplača za kamne

P. n. Konečno se nam je posrečilo, uvažati neposredno od prve in največje ameriške tovarne hranil

Wrigleyjeve žvečilne gumi bonbone (Chewing gum)

Z zvečenjem teh prvovrstnih originalnih ameriških gumij bonbonov Wrigley si pribribrate mnogo denarja in dosežete sledeče učinke: Pošpešuje prebavo. Odstrani želo. Odstrani slabi usni duh. Ščiti telo pred utrudljivostjo in zneapnostjo. Varuje zob pred gnlibo in jih obdrži zdrave. Pošpešuje slino. Pribribrani se alkohol in tobak. V službi ni dovoljeno kaditi in so torej najboljše nadomestilo. Wrigleyjevi žvečilni gumij bonboni!

Dobi se povsod in pri generalnem zastopstvu:

Drogerija „ADRIJA“
Ljubljana, Šelenburgova ul. 5.

Pooblaščen dobavitelj vseh uniformskih potrebščin Or. Ju. Na.

PETER CAPUDER, LJUBLJANA
Vidovdanska cesta štey. 2.

Zahtevajte brezplačen cenik, navodila za mero in plačline pogoje.

se naj pri vpošiljatvi kot tako posebni znači, da ne bo pomot. Najboljše je, da se organizacije poslužujejo poštinih položnic, ki jih jim v ta namen pošljemo ob enem z okrožnico v prihodnjih dneh. Za pobiranje manjših zneskov od kamnov je izdal odbor nabiralne pole. Opozorjamo, da so vse druge pole razven oblastnih, podpisanih od obl. predsednika, neveljavne in je pobiranje z njimi prepovedano. To je potrebno, ker hočemo imeti pregled nad denarnim prometom in vsako mogočo zlorabo že v naprej onemogočiti. Poleg nabiralnih pol ima obl. odbor v zalogi bloke po 100 Din v zvezkih po 100 listov, ki so prikladni za zbirke med manj situiranimi pristaši. Od denaria, nabranega na nabiralne pole ali za bloke, pripade polovica organizacijskemu fondu oblastn. odbora drugo pa mestni organizaciji, ki nabiranje izvode. Kamni se pa razpečavajo v celoti v korist obl. blagajne. Ta koncentracija finančnih sredstev je umestna in potrebna vsled tega, ker moramo vzpričo danih razmer propagando voditi enotno in sistematično. Ne da bi čakale nadalj-

nih navodil, naj mestne organizacije takoj začno z nabiranjem kamnov, odnosno naj nam sporoče iz bližine svojega sedeža osebe, na katere bi se lahko obrnili. Zavedajte se, da je naša borbena sila v veliki meri odvisna od materijelnih sredstev in zato posvetite vso skrb organizacijskemu fondu. — Oblastni odbor.

Članski znaki. Oblastni odbor je prejel večje število članskih znakov in je moral zanje založiti znatno vsoto. Pozivljamo zato vse organizacije, ki še niso nabavile znakov, da to čimprej store. Znaki se razpošiljajo po povzetju in stane vsak kos 11 Din.

Nov list. Naši bratje v Južni Srbiji nameravajo v kratkem pričeti izdajati v Skoplju svoj lasten list »Kosovsko Orjuno«, ki bo glasilo južnosrbskih organizacij.

Lep napredek. »Sumadijska Orjuna«, naša najmlajša posestrima iz Kragujevca se je s tretjo številko povečala. Tiska se sedaj v istem formatu kakor naš list.

Zbor Orjune v Nišu. V nedeljo, 22. t. m. se je vršil v Nišu velik zbor Orjune na katerem so govorili

člani beogradskega Oblastnega Odbora, dr. Ivo Mogorović in drugi. Zbor je zelo lepo uspel. Po zboru se je vršilo vpisovanje v mestno Orjuno. Vpisalo se je takoj več sto moških in žensk.

Skupno Orjuno smo bili vsled velikih stroškov prisiljeni opustiti — in izhaja ljubljanska, kakor tudi zagrebačka Orjuna samostojno.

Današnje Orjuno smo iz hvaležnosti tehnično uredili za one, ki nam s svojimi oglasi omogočajo izdajanje lista in s tem podpirajo naš pokret.

UJU kongres.

Gospodnje, ki so imele dijake na stanovanju opozorjamo, da rabi Udruženje Jugoslovanskega Učitelstva za dneve od 4. do 8. avgusta t. l. več prenočišč proti plačilu za učitelje in učiteljice, ki pridejo na kongres jugoslovanskega učitelstva v Ljubljani. Prenočišče je prijaviti v pisarni Udruženja Jugoslov. Učitelstva v Ljubljani. Učiteljska tiskarna, I. nadstropje z navedbo, koliko sob in koliko posteli je na razpolago.

Ker posesti Ljubljano nad 4000 učitelstva ob priliki kongresa jugoslovanskega učitelstva, se obračamo do privatnikov da se odzovejo apelu, radi stanovanj. Udruženje nujno potrebuje večje število privatnih prenočišč, zato ponovno apelira na meščanstvo, da se javijo oni, ki so pri volji oddati proti primerni odškodnini prenočišča za dni kongresa. Prijave sprejema pisarna Udružen. Jugoslov. Učit. v Ljubljani — Učiteljska tiskarna, I. nadstropje.

— **Narodno občinstvo posebej opozorjamo na veliko javno telovadbo,** ki jo priredi Jugoslovanski Sokolski Savez na čast udeležencem kongresa jugoslovanskega učitelstva v Ljubljani na trgu Tabor, ter na narodno zabavo, ki se vrši po telovadbi istotam. Vabljeni je tudi narodno občinstvo, da se udeleži telovadbe in narodne zabave po telovadbi.

Poziv članom in somišljenikom. Nedavno je bil naš član večletni državni uradnik vržen na cesto. Verok redukcija. Prizadeti je primor-

ski begunec, oženjen, prvovrstna pisarniška moč, vesten in temeljit do skrajnosti. Je izboren nacionalen delavec in iščemo za njega primerno službeno mesto. Ponudbe naj se blagovoljno poslati na O. Odbor.

IZJAVA.

Opozorjen po neki osebi, da sem bil v cenj. listu »Orjuna« z dne 15. julija štet med fašiste te občine, prosim slavno uredništvo, da priobči sledečo izjavo:

1. Ni res, da sem podpisani vpisan v fašij, niti nimam najmanjšega stika s to organizacijo.

2. Jednako izjavo lahko podajo naše vplivne narodne osebe.

3. Kdor mi dokaže, da je moja izjava neresnična, mu izplačam 10.000 lir (desetisoč lir).

Ludvik Čebtron,

posestnik in trgovec.

Rihemberk (Julijska Benečija) 18. julija 1923.

Lastnik inž. F. Kranjec.

Odgovorni urednik I. Vi. Galzinja.

Zahvala.

Ob smrti našega očeta, brata, tasta in strica

Frana Arkota

izrekamo vsem, ki so se udeležili pogreba pokojnika, najtoplejšo zahvalo, osobito gasilnemu društvu in pevcem v Dol. Logatcu kakor tudi udeležencem iz Postojne.

Zahvaljujemo se vsem za odkrito sožalje.

VRHNIKA, dne 24. julija 1923.

V imenu vseh sorodnikov:

Rodbina Arkova.

IVAN KRAVOS

Aleksandrova 13. MARIBOR Štomškov trg 6.

Telefon interurban šte. 207.

Konjske opreme, dežne plahte, biči, jezdne palice, svetiljke za kočije, okovi za konjske opreme i. t. d.

Kovčeki in torbice za potovanje, damske in šolske torbice, listnice, denarnice, tobačnice, gamaše, nahrbtniki i. t. d.

Gonilni jermenji iz najboljšega usnja v vseh širinah, kakor tudi šivalni in vezalni jermenji, sponke, vijaki i. t. d.

„SLOGRAD“

Slovenska gradbena in industrijska d. d.

Telefon inter. 189.

Telefon inter. 180.

Tehnična pisarna Ljubljana, Sp. Šiška,

Frankopanska ulica 151.

Izvršuje: stanovanjske hiše, trgovska poslopja, moderne industrijske zgradbe, betonske in železobetonske konstrukcije, vse vrste vodnih naprav na podlagi 25 letnih izkušenj. Specialiteta: železobetonske cevi za vodne naprave in vodovod.

Zastopa: Patent Dr. inž. Emperger-a za izvrševanje konstrukcij iz armiranega betona z litoželeznimi vložki za visoke tlačne napetosti (kakor pri skladiščih, „silo“-mostovih in podobno). Izdeluje: vse vrste tehničnih projektov in statičnih proračunov. Parna žaga.

STEGU IN DRUGI kom. družba za strojno in električno industrijo

Pisarna: Ljubljana, palača Ljubljanske kreditne banke, Dunajska cesta 1b, III. nadstr.

KONCESIONIRANO PODJETJE ZA:

vodovodne inštalacije, parne in vročevodne kurilne naprave, postavitve in popravilo parnih kotlov za visoki pritisk, elektrotehniko za visoko in nizko napetost. Lastna strojna in kjučavničarska delavnica: VIC - GLINCE šte. 5.

Zobna pasta

„Aikadont“

Ustna voda

MODNA TRGOVINA

A. ŠINKOVIC
NASL. K. SOSS

LJUBLJANA

Mestni trg 19.

CENE ZMERNE!!

Otroški vozički!

več vrst. DVOKOLESA raznih modelov, najnovejši motorčki američanskega tipa „EVANS“. Velika zaloga pnevmatik in delov po najnižji ceni. Sprejemamo tudi vsa popravila, emailiranje in ponikanje, - „TRIEUNA“ F. B. L. tovarne dvokoles in otroških vozičkov v Ljubljani, Karlovska cesta 4.

Avtomobile

kolesa, motorje, pnevmatiko vseh vrst, olje, bencin in druge potrebščine ima vedno v zalogi

F. Florjančič
LIUBLJANA.

Inserirajte v „Orjuni“!

Carinsko - Posredniški - Bureaux

Uvoz GROM Izvoz

Centrala Ljubljana Kolodv. ulica 41.

Podružnice:

Zagreb, Maribor, Jesenice, Boh. Blatnica, Čakovec, Rakek.

IVAN ZAKOTNIK

mesini tesarski mojster

LJUBLJANA

Dunajska c. št. 46.

Telefon šte. 379.

Vsakovrstna tesarska dela, moderne lesene stavbe, ostrašja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, lednice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.

Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga.

Tovarna furnirja.

MERAKL

boje, barve, lak, kit,

emajl, čopiči

najboljše kakovosti nudi

Medić, Rakovec, Zankl, d. z. o. z.

Maribor, Ljubljana, Novisad, podružnica. centrala. podružnica.

Gradbeno podjetje

ing. Dukić in drug

Ljubljana, Bohoričeva ul. 24

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela.